ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ ГАЗЕТАСИ

Қишлоқ ҳаёти

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1996 йил 4 ИЮНЬ СЕШАНБА
№ 41 (5.713)
сотувда эркин нархда

ТАЪСИСЧИ — ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВАЗИРЛИГИ

Пилла — ҳосилимиз дебочаси

«ЯПОН» НАВИ АФЗАЛЛИГИ

Риштон туманидаги «Уриксор» жамоа хўжалиги пиллакорлари бу йил ипак қуртини боқишда «Япон» навини синаб кўрдилар. 210 қути «Япон» нави илғор агротехника усулида парваришланди. Қуртлар 22-23 кунда дастага кирди, тез етилди. Хўжалик туманда биринчи бўлиб пилла топширишни бошлаб юборди.

— Янги навнинг аввалгидан фарқи нимада? — сўрадик пилла бригадири Бурҳониддин Сатторовдан.

— Фарқи шундаки, — деди у, — баргни исроф қилмасдан тоза ейди. Аввалги қуртлар баргни чала еб, шохдан-шохга ўтиб кетаверарди. Иккинчидан, салқин ҳавода ҳам яхши ривожланади. Учинчидан, бу нав даста танламас экан, ғўзапоя, қарғатирноқ, шувоқдан тайёрланган дасталарга ҳам пиллани шиғаб ўрайди, тез етилади, толаси пишиқ, сифатли.

Хўжалик пиллакорлари бу йил Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 5 йиллиги шарафига ҳар қути уруғдан 70 килограммдан ҳосил олиб, 14 тонна кумуш тола армуғон этишга аҳдлашишган. Дастлабки натижалар қувончли.

Олимжон Маҳмуталиев, Сафияхон Ғафурова, Раҳимахон Камолова, Очахон Дўлановалар ҳар қути уруғдан 85-90 килограммдан пилла топширдилар. Утган йили режани биринчилардан бўлиб бажарган Деҳқонбой Зоҳидовлар оиласи ҳам 4 қути қурт уруғидан 350 килограмм ҳосил олди. Илғор пиллачи Юлдузхон Ашурова 1,5 қути уруғдан 120 килограмм кумуш тола етиштирди. Хўжаликда ҳозир юз нафардан зиёд пиллакор йиллик режани 115-120 фоизга бажарди, хом ашё топшириш қизғин давом этмоқда.

—Миришкор деҳқонларимиз, — дейди хўжалик раиси Анваржон Ҳамрожонов, — 138 гектар майдонда бошоқли дон экинларини сифатли парвариш қилдилар. Режамиз гектаридан 39 центнердан 538 тонна сара дон олиш. Ҳозир эрта экилган 17 гектар майдондаги арпа пишди. Комбайнлар Одилжон Қурбонов етакчилик қилаётган илғор звено даласида ўримга киришди. 8 гектар майдондаги арпанинг ўрнига пахта экилади.

Раҳимжон МЕЛИБОЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

СУРАТЛАРДА: 1. Очахон Дўланова ҳосил чўғидан мамнун. 2. Пиллакорлар Умринисо ва Оминахон Раҳматуллаевалар икки қути уруғдан 140 килограмм пилла топширдилар.
Ҳ. МЕЛИБОЕВ олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МАЪМУРИЙ-ҲУДУДИЙ БИРЛИКЛАР, АҲОЛИ ПУНКТЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАР ВА БОШҚА ТОПОНИМИК ОБЪЕКТЛАРНИНГ НОМЛАРИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимиз мустақиллигига беш йил тўлаётганига қарамай, ҳамон жойларда топонимик объектларнинг эски тузум ва коммунистик мафкурага хизмат қиладиган, халқимиз тарихи ва миллий анъаналарига боғлиқ бўлмаган номлари мавжуд. Булар истиқлол мазмун-моҳиятини тушунмасликдан, миллий мафкура ва миллий ғурур сустлигидан, баъзан эса масъулиятсизлик ва бефарқлик иллатлари туфайли келиб чиқмоқда. Натижада халқимизни янгича фикрлаш ва яшашга ўрганаётган бир пайтида мустақиллик ғояларидан чалғитмоқда. Ҳокимликлар, улар қошидаги топонимия комиссияларининг етарли даражада фаолият кўрсатмаётганини ҳисобга олиб,

Вазирлар Маҳкамаси Қарор қилади:

1. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг топонимик объектлар номларини тартибга солиш борасидаги ишлари талаб даражасида эмас, деб ҳисоблансин. Бу борадаги камчиликлар учун Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларига кўрсатиб ўтилсин.

2. Ўзбекистон Республикасидаги топонимик объектларга ном бериш масалаларини мувофиқлаштирувчи республика комиссиясининг янги таркиби иловага мувофиқ, ушбу комиссия тўғрисидаги низом тасдиқлансин.

Республика комиссиясига белгиланган қоидалар асосида топонимик объектларнинг номларини ўзгартириш ва тартибга солиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиб жойларга юбориш топширилсин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари зиммасига маъмурий-ҳудудий бирликлар, аҳоли пунктлари, ташкилотлар, корхоналар, кўчалар, майдонлар, хиёбонлар ва бошқа объектларга ном бериш, уларнинг номларини ўзгартириш ва тартибга солиш масъулияти шахсан юклатилсин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларига:

— 10 кун муддат ичида ҳокимликлар қошида ташкил этилган топонимик комиссиялар фаолияти ва таркибини кўриб чиқиш, олиб бораётган ишларини фаоллаштириш мақсадида комиссиялар таркибига тарихчилар, тилшунослар, ҳуқуқшунослар, жамоатчилик ва маҳаллий бошқарув идоралари вакилларини жалб этиш;

— 1996 йил 1 сентябргача ўзгартириладиган топонимик объектлар номларини қайта кўриб чиқиш, эски тузум давридан сақланиб қолган, номлари халқимиз тарихи ва анъаналари билан боғлиқ бўлмаган объектлар номларини ўзгартириш ва уларга ном беришда тарихий, миллий, табиий ва бошқа маҳаллий шароитларни ҳисобга олиш, кишилар шарафига қўйилган барча номларнинг белгиланган қоидалар ва мақсадларга мувофиқлигини қайта кўриб чиқиш топширилсин.

5. Белгилаб қўйилсинки:

— объектларга кишилар номини бериш ҳақидаги маҳаллий ҳокимият органларининг қарорлари дастлабки тарзда Ўзбекистон Республикасидаги топонимик объектларга машҳур кишиларнинг номини бериш масалаларини мувофиқлаштирувчи республика комиссияси билан келишилиши шарт;

— Ўзбекистон Республикаси ҳудудида шахсларнинг ҳаёт чоғида номини бирор жойга қўйишга ҳамда абадийлаштиришга рухсат берилмайди.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 9 мартдаги 123-сон қарори ўз кучини йўқотган, деб ҳисоблансин.

7. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 31 май.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ 1996 ЙИЛ 31 МАЙДАГИ ҚАРОРИГА ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ТОПОНИМИК ОБЪЕКТЛАРГА НОМ БЕРИШ МАСАЛАЛАРИНИ МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ РЕСПУБЛИКА КОМИССИЯСИ ТАРКИБИ

Саидқосимов С. — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, комиссия раиси

Азизхўжаев А. А. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси, комиссия раисининг муовини

Жўраев Х. Р. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси

Шаҳобиддинов Ж. — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг катта эксперти, комиссия қотиби

Абдураимов Ҳ. — Ўзбекистон Республикаси ёшларининг «Камолот» жамғармаси бошқаруви раиси

Аминов Н. — республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази раҳбари

Аҳмедов Б. — республика «Амир Темур» жамғармаси раиси

Бегматов Э. — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Тилшунослик институти директорининг ўринбосари

Жўраев Т. — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси президенти

Мирсафоев С. — Ўзбекистон Республикаси адлия вазири

Орипов А. — Ўзбекистон халқ шоири

Темуров Ш. — республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси

Тўхтабоев Х. — республика «Олтин мерос» жамғармаси раиси

Холмуродов А. — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари бўйича қўмита раиси

Қўзиев Т. — Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирининг биринчи ўринбосари

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимларининг ўринбосарлари.

ЗАФАР ҚУЧИШДИ

БУХОРО ВИЛОЯТИ пиллакорлари 2000 тоннадан зиёд пилла топширди. Ҳар қути қурт уруғидан ўртача 45-46 килограммдан сифатли пилла олинди. Бунга Олот, Ромитан, Ғиждувон, Қоракўл, Бухоро ва Жондор туманлари пиллакорлари муносиб ҳисса қўшди.

Бухоро пиллакорлар яна 300 тонна «кумуш тола» топширишга аҳд қилди.

***

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ Фурқат тумани пиллакорлари қабул пунктларига 200 тонна қимматбаҳо саноат хомашёси етказиб берди. Ҳар қути қурт уруғидан ўртача 64,5 килограмм ҳосил олинди. Яна 30 тонна пилла етказиб берилади.

(ЎзА)

ЖЎШҚИН МЕҲНАТ

Денов туманидаги Шаймардон Қобилов номли жамоа хўжалиги пахтакорлари 825 гектар майдонга «Наманган-77» навли чигит уруғини қадаб, мавжуд пайкалларда тўлиқ ниҳоллар ундириб олишди. Нияти улуғнинг меҳнати ҳам улуғ деганларидек, хўжалик заршунослари ҳосилдорликни бу йил 34 центнерга етказишга, давлатга 2810 тонна хом ашё сотишга аҳд қилишган.

Бугунги кунда ниҳоллар дуркун ривожланмоқда. А. Ҳамзаев, А. Отамуродов, О. Эшмирзаев, М. Абдураҳмонов саркорлик қилаётган бригадалар далаларида яшил пайкаллар кўзни қувнатади. Бу жамоаларда ғўзаларга иккинчи ишлов бериш қизғин бошлаб юборилди. Б. Ҳакимов, Т. Мирзаев, Х. Эшмирзаев, Б. Мирзаев каби механизаторлар алоҳида жонбозлик кўрсатишмоқда. Уларнинг ҳар бири кунига 4-5 гектар майдондаги ғўзаларга оби-тобида ва сифатли ишлов беришмоқда.

Ҳозирги жўшқин меҳнат кузги баракали пахта хирмонига ойдин йўл очаяпти.

Ў. БЕКМУРОДОВ.

ЎРИМ ТАРАДДУДИ

Бўка тумани деҳқонлари мамлакатимиз ғалла мустақиллигига муносиб ҳисса қўшиш ниятида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Азаматлар ўтган йилнинг кузида 13.500 гектар ерга сара уруғ қадашганди. Ғаллазорнинг 500 гектарини лалми ерлар ташкил этади. Парвариш ишлари астойдил олиб борилгани туфайли ҳозир далаларда барқ уриб ривожланаётган бўлиқ бошоқлар кўзни қувнатади.

Туманда асосан буғдойнинг «Интенсив», «Ёнбош» навлари ўстирилмоқда. Мавжуд майдонлар ижарачиларга шартнома асосида тақсимланган. Ниҳоллар шу кунга қадар икки марта озиқлантирилиб, икки марта қондириб суғорилди.

Экинзорларни агротехника қоидалари асосида сифатли парваришлашда Саидраҳим Саймоқов номли, «Хўжақўрғон», «Бўстон», Ғаффор Азаматов номли, Йўлдош Ҳожиматов номли хўжаликларнинг ғаллакорлари ғайрат кўрсатиб мўл ҳосилга замин яратмоқдалар.

Урим-йиғимга ҳам пухта тайёргарлик кўрилаяпти. Ҳозир 49 та комбайн таъмирдан чиқарилди. Мавсумни қисқа муддатларда якунлаш учун МДҲ давлатларидан 31 та, АҚШдан 4 та «Кейс» комбайнлари келтирилди. Шунингдек, дон ташувчи, сомон йиғиштирувчи, маиший ва техника хизмати кўрсатувчи транспорт воситалари ҳам мавсумга тайёрланмоқда.

Донни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш долзарб вазифа. Ҳосил ўрим-йиғимида қатнашувчиларга барча зарур шарт-шароитлар яратилаяпти. Кунига уч маҳал иссиқ овқат тайёрланади, сут-қатиқ берилади. 100 гектар майдондаги ғаллани йиғиштириб олган комбайнчига 10 минг сўм пул, 40 центнердан ҳосил олинса, унга 4 тонна буғдой мукофот тариқасида берилади.

— Жорий йилда 44.550 тонна дон етиштирилиб, шундан 23.500 тоннаси давлатга сотилади, — дейди туман агрохизмат уюшмаси раиси Ғофиржон Ботиров. — Республика Вазирлар Маҳкамасининг «1996 йилда бошоқли экинлар дони етиштириш ва харид қилиш ҳажмлари тўғрисида»ги қарори ғаллакорлар ўртасида кенг муҳокама қилиниб, тегишли тадбирлар ишлаб чиқилган ва улар гектарлар ҳосилдорлигини янада оширишга хизмат қилади.

Эркин ТЎЛАГАНОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

СУВЧИ — ҒЎЗАНИ ЯШНАТУВЧИ

Зафаробод туманидаги Собир Раҳимов номли ширкатлар бирлашмаси деҳқонлари бу йил салкам уч минг гектар ерга эрта кўкламда барака уруғи қадашган эди. Бир ҳафта ўтар-ўтмас ниҳоллар қийғос униб чиқди. Яганалашдан сўнг кўп ўтмай миришкорлар парваришни бошлаб юборишди.

— Жами 11 та ширкат бор, — деди хўжалик раҳбари Баҳром Маллаев. — Айни паллада белгиланган режадагидан зиёд ҳосил етиштириш учун барча куч ва имконият ишга солинаяпти. Бултур хўжалик режани уддалаб, гектаридан 32 центнердан ҳосил етиштирган эди. Бу йил 35 центнерни мўлжаллаб турибмиз. Чунончи, 72 нафар механизатор, юздан зиёд сувчи ва бошқа кўплаб миришкорлар дала ишларида фидокорлик кўрсатишаяпти.

Ғўза парваришини ўз муддатида ва барча агротехник қоидалар асосида олиб бораётган Қувондиқ Боймирзаев, Сайфулла Алимов, Ҳабибулла Ҳасанов, Тошпўлат Эргашев, Карим Ражабов етакчилик қилишаётган ширкатларда ниҳоллар ривожи яхши. Дастлабки ишлов озиқлантириш билан қўшиб олиб борилаяпти.

Равшан Неъматов, Мусурмон Тошматов, Холмўмин Андаев, Жақиб Тонготов каби тажрибали механизаторларнинг ғайрати, фидойилиги таҳсинга лойиқ. Далада ишловчиларга тушликда бепул иссиқ овқат, чой ташкил этилган. Рўзғорларига ун, ўсимлик ёғи, сабзавот ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари етарли миқдорда етказиб берилмоқда. Буларнинг ҳаммаси дала ишларини намунали йўлга қўйишга хизмат қилаяпти.

Ғаллазорларда ҳам меҳнат баҳси қизғин. Ижарачи ғаллакорлар юқори ҳосил етиштиришга ҳаракат қилишмоқда.

Р. АКБАРАЛИЕВ.

«МАРУБЕНИ КОРПОРЕЙШН»: ҲАМКОРЛИК ЯНАДА РИВОЖЛАНАДИ

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Рим Гиниятуллин 1 июн куни Япониянинг «Марубени корпорейшн» президенти Ивао Ториуми раҳбарлигидаги делегация аъзолари билан учрашди.

Учрашувда «Марубени корпорейшн» ва Ўзбекистон ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш, жумладан, мазкур корхона ҳамкорлигида Бухородаги ирригация -дренаж тизимини замонавий талабларга мос равишда қайта таъмирлаш лойиҳасини амалга ошириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Ушбу лойиҳа аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, қишлоқ хўжалигида сифатли сувдан фойдаланиш имконини беради.

* * *

Шу куни «Марубени корпорейшн» президенти И. Ториуми раҳбарлигидаги делегация аъзолари «Ўзбекнефтгаз» миллий корпорациясига ташриф буюрди.

Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари, «Ўзбекнефтгаз» миллий корпорацияси раиси Қ. Ҳаққулов меҳмонларга корпорация фаолияти, мамлакатимизда нефт ва газ саноатини ривожлантириш борасида амалга оширилаётган ишлар хусусида сўзлаб берди. Шунингдек, Бухорода қурилаётган нефтни қайта ишлаш заводи ҳақида алоҳида тўхталиб, иншоотни барпо этишда корпорация вакиллари катта ҳисса қўшаётганини таъкидлади.

Учрашувда икки корпорация ҳамкорлигини янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар хусусида фикрлашиб олинди.

(ЎзА).

ҚАЙТА ИШЛОВЧИЛАР ТАЖРИБА АЛМАШИШДИ

Яқинда Шаҳрисабзда «Узмевасабзавотузумсаноат» уюшмасига қарашли консерва ва мева-сабзавот қуритиш корхоналари ходимларининг кенгайтирилган семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Унда республикадаги барча қайта ишлаш корхоналари раҳбарлари, уюшма мутахассислари, Китоб, Шаҳрисабз туманларининг мазкур тармоқ тизимидаги жамоа-ширкат хўжаликлари раҳбарлари иштирок этдилар.

Меҳмонлар дастлаб буюк бобокалонимиз Амир Темур юртини зиёрат қилдилар. Анжуман Шаҳрисабз консерва заводида бўлиб ўтди. Уни уюшма бошқаруви раиси Баҳром Носиров очди. Кейин уюшма раиси ўринбосари Ж. Маърупов бугунги долзарб вазифалар тўғрисида маъруза қилди. У қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш сифатига аҳамият бериш лозимлигини таъкидлади. Шунингдек, пишиқчилик мавсуми яқинлашганлиги билан қайта ишлаш корхоналарининг ишини янада такомиллаштириб, ассосий диққат-эътиборни сифатли маҳсулот тайёрлашга қаратиш зарурлиги таъкидланди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, республикамизнинг барча вилоятларида қайта ишлаш саноати бирдек ривожланиб бораётгани йўқ. Кўпгина жамоалар ўз ишларини замон талабларига мосламаяптилар. Масалан, Ғаллаорол ва Сариосиё консерва заводларида ишлар шу куннинг талаблари даражасида ташкил этилмаган. Корхоналар раҳбарлари ўз фаолиятларини қайта кўриб чиқиб, маҳсулотни қайта ишлашни янада яхшилаш, аҳолига сифатли маҳсулот етказиб бериш учун барча чора-тадбирларни кўришлари лозим.

Аҳолига маҳсулотларни имкон қадар кичик ҳажмдаги идишларда етказиб бериш мақсадга мувофиқлиги таъкидланди. Уларни сифатли ҳамда идишларни одамлар эътиборини жалб этадиган қилиб чиқариш лозим. Йиғилишда шу нарса алоҳида қайд этилдики, тузилган шартномалар шартларига қатъий амал қилиш керак. Самарқанд, Шаҳрисабз, Тўрақўрғон консерва заводларида ишлар тўғри ташкил этилганлиги айтиб ўтилди.

Кенгашда «Андижон» агрофирмаси бош директори И. Ваҳобов, Тўрақўрғон консерва заводининг директори А. Азизов, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» уюшмаси ташқи иқтисодий алоқалар бошқармасининг бошлиғи И. Турсунов, Шаҳрисабз консерва заводи директори С. Эштўхтаровлар амалга оширилаётган ишлар ва тармоқ олдидаги долзарб масалалар тўғрисида гапирдилар.

Семинар қатнашчилари Шаҳрисабз консерва заводи жамоасининг олиб бораётган иш тажрибаси билан яқиндан танишдилар. Вилоятлардан ташриф буюрган тармоқ корхоналари раҳбарлари ўз маҳсулотлари кўргазмасини намойиш этдилар.

Йиғилишда Қашқадарё вилоят ҳокими ўринбосари Р. Раҳмонов иштирок этди.

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ИСТИҚБОЛ ДАСТУРИ

Мамлакатимиз деҳқонлари республика Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги қарорини катта эътибор ва ғамхўрлик ифодаси сифатида қабул қилдилар

ЮРТ ОБОД — КЎНГИЛЛАР ШОД

Нодир БЕРДИҚУЛОВ,

Оққўрғон тумани ҳокими, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати

Етмиш йиллик собиқ иттифоқ даврида оққўрғонликлар ҳам тер тўкиб меҳнат қилсалар-да, бирлари икки бўлмади. Қишлоқ қашшоқлигича қолди. Сабаби машаққат эвазига етиштирилган пахта ҳосилини сувтекинга сотдик. Истиқлол, ҳукуматимиз, хусусан Президентимиз Ислом Каримовнинг том маънодаги халқпарвар сиёсати туфайли қишлоқни, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга амалда катта эътибор берилмоқда. Ана шу мақсад учун маблағни аяшмаяпти. Республика Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги қарори ҳам галдаги ғамхўрликнинг ёрқин кўринишидир. Бунёдкорлик дастурида амалга ошириладиган кенг кўламдаги ишлар аниқ режалаштирилган, уни маблағ билан таъминлаш, ана шу маблағларни буюртмачилар ҳамда асосий пудратчи ташкилотлар бўйича тақсимлаш пишиқ-пухта ишлаб чиқилган.

Оққўрғон тумани ҳокимлиги барча соҳани изчил ривожлантириб, иқтисодиётни юксалтириш юзасидан аниқ тадбирларни амалга ошираяпти. Мамлакат ғалла мустақиллигига муносиб ҳисса қўшиш деҳқонларимиз эзгу нияти. Ўтган йили бу борада қувончли натижаларга эришилди. 6284 гектар ернинг ҳар гектаридан 30,8 центнердан буғдой ҳосили олинди. Давлатга 17.500 тонна дон сотилди. Бу йилги режалар ҳам чаккимас. 7949 гектарда ғалладан баракали ҳосил етиштирилди. Ўз кучимиз билан сифатли уруғлик тайёрлаганимиз, олимлар ҳамкорлигида «Ёнбош», «Бахт», «Интенсив» сара навлари экилганлиги кутилган натижани берди. Деҳқонларимиз «Ёнбош» навининг ҳар гектаридан 45 центнергача, «Интенсив»нинг ҳар гектаридан эса 38 центнергача ҳосил олишни мўлжаллашаяпти. Муҳим тармоқда ислоҳот яхши кетаяпти, деб айтиш мумкин. Буғдойзорлар ижарачиларга, фермерларга шартнома асосида бириктиб берилган. Одамлар яхши ишлаб, яхши даромад олишаётгани туфайли ўрим-йиғим даврида ялпи сафарбарлик таъминланаяпти. «Хонқа», Навоий номли, «Гулистон», «Маданият» хўжаликларида дон хирмонлари кутилганидан зиёда бўлади деб ният қилаяпмиз. Бутун диққат-эътибор туман бўйича 30 минг тонна сара дон етиштиришга қаратилган. Юзга яқин комбайнимиз бор. Қозоғистондан 10 та ўрим-йиғим агрегати ёрдамга келади. Ҳадемай ҳал қилувчи мавсум қизғин бошлаб юборилади.

Оққўрғон ўзининг ажойиб пахтакорлари билан ҳам танилган. Уларнинг фидойи меҳнати туфайли бултур бизда пахта йили бўлди. Давлатга режадаги 38.650 тонна ўрнига 40 минг тоннадан ошириб сифатли хом ашё сотилди. Президент фармонига асосан хўжаликлар ихтиёрида қолдирилган 5068 тонна тола катта даромад келтиради. Эътиборлиси шуки, «Оққўрғон», Сегизбоев номли хўжаликларнинг заршунослари ҳосилдорликни гектарига уч-етти центнерга оширишга эришдилар. «Хонқа» жамоа хўжалиги омилкорлари эса бир тонна пахта хом ашёсини 10.389 сўмданга сотишга эришдилар.

Бу йил туман бўйича 7328 гектарга С-6530 чигит нави экилди. Ислоҳот имкониятларидан фойдаланиб пахтачиликда 4 та мустақил фаолият юритадиган деҳқон (фермер) хўжалиги тузилди. Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг синалган омиллари амалиётга кенг жорий этилмоқда. Шу боис агросаноат мажмуининг бошқа соҳаларида ҳам қувончли ўзгаришлар рўй бермоқда. Тошкент вилоят ҳокимлигининг ёрдами ва бевосита мадади остида бунёдкорлик ишларини жонлантираяпмиз. Хусусан, ғалла қабул қилиш омбори бунёд этилди. Демак, бебаҳо бойлик — ғаллани исроф қилмай вақтида ташиш, сақлаш имкониятига эга бўлдик. Янгилик туфайли катта миқдорда маблағ тежалади.

Президентимиз Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида сўзлаган нутқида корхона ва хўжаликлар раҳбарлари эски тасаввур билан яшаётганликлари, фондлар, ҳар хил лимитлар, имтиёзли кредитлар ундиришга асосланган боқимандалик кайфиятидан халос бўла олмаётганликларини адолатли тарзда танқид қилган эдилар. Биз ана шу муҳим масалага эътиборни қаратиб, изчил кадрлар сиёсатини амалга ошираяпмиз. Уларнинг билим ва малакаси оширилаяпти. Омма билан алоқа мустаҳкамланаяпти. Ҳоким ҳамда депутат сифатида одамлар орасида бўлганимда аввало раҳбарлар фаолияти хусусидаги фикр-мулоҳазалар билан қизиқаман. Шунда у ёки бу етакчининг кучли ёки кучсиз томонларини аниқ билиб оламиз. Омилкор, тадбиркор ва ташаббускор, ҳар бир масалага давлат нуқтаи назаридан ёндашаётган кишилар саъй-ҳаракати туфайли 1995 йил иқтисодиётимизни, ҳаётимизнинг барча соҳаларини ислоҳ қилишда туб бурилиш йили бўлди. Асосий тармоқлар ва соҳалар бўйича ўсиш суръатларига эришаяпмиз.

Ўзбекистон эришган натижаларни Ҳамдўстлик Мамлакатлари билан қиёслаб, таққослаб шу нарсани очиқ айтиш мумкинки, эришилаётган муваффақиятлар мамлакатимиз танлаган йўл тўғри эканини, Ўзбекистон модели тарих имтиҳонидан муваффақиятли ўтганини амалда тасдиқлайди. Муҳими, бу кўрсаткичлар оққўрғонликларнинг ҳам руҳини кўтарди. Уларнинг келажакка бўлган ишончини мустаҳкамлади, янги ютуқлар сари чорлади. Тўғри, ҳали амалга ошириладиган ишлар, ечимини кутаётган муаммолар талайгина. Лекин туманимиз бу йил тўла газлаштирилиши, аҳоли ичимлик сув билан лозим даражада таъминланишига эришишнинг ўзиёқ иқтисодий ислоҳотларнинг катта ютуғидир.

Бугунги кундаги энг муҳим масалалардан бири ҳисоб-китоб масаласидир. Қишлоқ хўжалик маҳсулоти учун ҳисоб-китоб қилаётган корхоналарга оборот айланма маблағларни ажратиш бўйича бир қатор чора-тадбирлар кўрилганлиги айни муддао бўлди. Бундан ташқари хукуматимиз бўлғуси ҳосилдан харид қилиш учун хўжаликларга аванс тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинганлиги ҳам деҳқонлар кўнглини тоғдек кўтарди. Туманимизда Вазирлар Маҳкамасининг юқорида қайд этилган қарори асосида кенг бунёдкорлик ишлари амалга оширилади. Илм масканлари, соғлиқни сақлаш муассасаларини қуриш, мавжудларини таъмирлаб, ишни намунали йўлга қўйишга эришилади. Амалга оширилган тадбирлар туфайли жамоаларда ижро интизомини мустаҳкамлашга, соғлом, ўзаро талабчанлик муҳитини яратишга эришдик. Барча пировард натижа учун ўзини масъул деб билаяпти. Ҳамма саъй-ҳаракат ноз-неъмат бунёдкорларининг яхши яшаши, истиқболига қаратилмоқда. Зеро, юртбошимиз таъкидлаганларидек, давлатимизда деҳқон даромади, ҳаёти, насибаси бутун экан, юртимиз обод, иқтисодимиз мустаҳкам бўлаверади!

«Оққўрғон» санаторийси республикадаги энг намунали шифо масканларидан бири саналади. Малакали ва хушмуомала тиббиёт ходимларининг муолажалари, сўлим ва мафтункор табиат, овқатларнинг сифатлилиги дам олувчиларга дармон бўлмоқда.

СУРАТДА: туман агрохизмат уюшмаси раиси Қ. Омонов отахонлар билан суҳбатда.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари «Узистиқболстат» Давлат қўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги иштирокида тасдиқланган Дастурни амалга ошириш юзасидан жойларда амалий ишларни ташкил этсинлар.

«Узистиқболстат» Давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Халқ таълими вазирлиги томонидан ишлаб чиқилган 2000 йилгача бўлган даврда Қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тасдиқлансин.

ТУМАН ТЎЛА ГАЗЛАШТИРИЛМОҚДА

ТОЖИВОЙ БЕКБЎТАЕВ,

туман истиқболни белгилаш ва статистика бўлими бошлиғи

Табиий газдан баҳраманд бўлиш оққўрғонликларнинг энг катта орзуларидан бири эди. Бироқ эзгу ният узоқ вақт амалга ошмай келди. Бунёдкорлик ишлари учун лойиҳа — смета ҳужжатларини тайёрлаш, маблағ ажратишни сўраб мутасадди кишилар очиғини айтганда турғунлик йилларида Москвага кўп ялинишди. Таъкидлашларича, ҳар гал қўйнимизни пуч ёнғоққа тўлғазишар экан. Мустақиллик туфайлигина орзулар ушалмоқда. Бизда 79.600 аҳоли бор. Лойиҳа бўйича 17,4 километр масофага марказий газ қувурлари тортилиши керак. Ҳозирча 12 километрга ўтказилди. Ички тармоқларни тортиш А. Икромов номли, Охунбобоев номли, «Оққўрғон» хўжаликларида ниҳоясига етказилди. Бу иш «Хонқа», Сегизбоев номли хўжаликларда ҳам ниҳоясига етаяпти. Ҳозирча еттита хўжалигимиз тўла газлаштирилди. Ичимлик сув масаласи ҳал бўлди. Тадбирлар шарофати билан 14.700 хонадон тоза сувдан баҳраманд. Туман ҳокими, Олий Мажлис депутати Нодир Бердиқулов ташаббуси билан пахта толасига катта миқдордаги қувурлар бартер асосида келтирилди. Демак, мустақиллигимизнинг беш йиллиги нишонланадиган йилда Оққўрғоннинг барча қишлоқлари газлаштириб бўлинади. Яқинда Саидобод, Атамғали қишлоқларида қувончли воқеа бўлди: хонадонларда газ ёнди.

— Бизга кўрсатилаётган ғамхўрликлардан ғоят миннатдормиз, — дейди 70 ёшли Йўлдош ота Оққулов. — Сўнгги уч йил ичида қишлоқларимиз қиёфаси ўзгарди, йўллар асфальтланди, транспорт хизмати яхшиланди. Номи республикага танилган «Оққўрғон» санаторияси янада кенгайтирилганлиги барчани хушнуд этди. Энди бу ерда йилига 2 мингга яқин киши бемалол дам олиб, хордиқ чиқариши мумкин. Яқинда эса уйларимизда зангори олов порлади. Барча эзгуликлар учун, хурматли Президентимизга чин қалбдан раҳматлар айтамиз. Ғаллачиликни, пахтачиликни ривожлантиришга бор имконимиз билан ҳаракат қиламиз.

Америка — Исроил ҳамкорлигида бунёд этилган кичик корхонада бир кеча-кундузда 2 тонна сут қайта ишланмоқда. Аҳолига тортиқ этилаётган беш хилдаги неъмат ўзининг сифатлилиги билан ажралиб туради.

СУРАТДА: ишчи Азиза Указова ва технолог Абдуманнон Қурбонов маҳсулот сифатини кўздан кечиришяпти.

1996-1997 йилларда Қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастурини маблағ билан таъминлаш манбалари ва уларнинг буюртмачилар ҳамда асосий пудратчи ташкилотлар бўйича тақсимланиши белгилансин.

ТОМОРҚА ДАРОМАДИДАН ЯНГИ УЙЛАР

Раҳимжон БОЙМАТОВ,
соҳибкор

Қишлоқда яшасангу бозорга қарам бўлсанг. Собиқ иттифоқ даврида ана шундай кунларни ҳам кўрдик. Мавжуд экин майдонларининг асосий қисмида пахта етиштирилади. Боғ ораларигача чигит эктиришарди. Деҳқон бир парча ерга зор эди. Президентимиз ҳаётбахш фармони шарофати билан қишлоқ меҳнаткашларига томорқа, уй-жой қуриш учун ер ажратилди. Ҳозирги кунда туманимиздаги 15 минг хонадон шукрона айтиб, томорқасида сабзавот, мева, ғалла етиштириб келаяпти. Одамлар секин-аста картошка ҳосили олишда ҳам яхши натижаларга эриша бошладилар. Белорусдан 500 тонна уруғлик картошка келтирилди. Шу тариқа дастурхон учун зарур бўлган неъматлар ўзимиздан чиқаяпти.

Инсон ҳамиша эзгу ниятлар билан яшайди. У ишидан кўнгли тўқ бўлса, яхши кайфият билан юмушга бел боғласа натижаси албатта, қувончли бўлади. Шу ўринда ўз оиламни мисол тариқасида кўрсатай. Бола-чақалар билан томорқадаги ҳар қарич ерни эъзозлаймиз. Ҳаммамиз бўш вақтларимизни экинлар парваришига бағишлаймиз. Ҳалол меҳнат фарзандларимизни меҳр-оқибатли, соғлом қилиб тарбиялашда муҳим омил бўлаяпти. Ҳамжиҳатлик бор жойда барака бор, деб бекорга айтишмайди. Ҳар йили эртаги бодринг, помидор етиштириб 70-80 минг сўм атрофида даромад олаяпмиз.

М. Сайидаҳмедовлар хонадонига ҳамма ҳавас билан қарайди. Фарзандлар ота-она ҳурматини жойига қўйишган. Улар бобо касб — кўчат етиштириш билан машғулдирлар. Асл соҳибкорлар эрта кўкламда тортиқ этаётган карам, помидор, булғор қалампирига ҳамиша харидор сероб. Катта оила бир йилда камида 100 минг сўм даромад қилаяпти. Бундай илиқ гапларни Хидировлар, Мирзаевлар шаънига ҳам айтиш мумкин.

Болажон халқмиз. Шу боис имкон бўлди дегунча уй қурамиз. Президентимизга қуллуқ, томорқа жонимизга оро кирди. Бозор қийинчиликларини енгишда муҳим омилга айланди. Пешона тери эвазига орттирган даромадимиз ҳисобига чиройли уйлар қураяпмиз. Сўнгги икки йил ичида кўплаб турар жой бинолари қад ростлади. Улар қишлоғимиз чиройига чирой қўшди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисидаги қарорини зўр хурсандчилик билан қарши олдик. Бу қишлоққа, қишлоқ меҳнаткашларига ҳукуматимиз томонидан кўрсатилаётган беқиёс ғамхўрликнинг навбатдаги ёрқин кўринишидир. Қарс икки қўлдан деганларидек, пахтакорлар, ғаллакорлар, чорвадору соҳибкорлар ҳар бир иш кунини қувончли меҳнат ютуқлари билан якунлашга ҳаракат қилишмоқда. Хайрли ташаббуслар кенг оммалашмоқда.

Республика мустақиллигининг 5 йиллиги нишонланадиган қутлуғ йилда Оққўрғон тумани тўла газлаштирилади. Айни кунларда қишлоқларга зангори олов элтувчи қувурларни тортиш изчил давом эттирилмоқда. Бартер асосида Россиядан қувурлар келтирилганлиги соҳа ишчи ва хизматчиларини қувонтирди. Шунингдек, энг чекка қишлоқларга ичимлик сув чиқарилаяпти.

СУРАТДА: туман газлаштириш идорасининг ишчиси Дилмурод Турдиматов.

Нуъмон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

ФЕРМЕРГА КОМПЬЮТЕРЛАШГАН ФЕРМА

ҚАМБАРАЛИ ОМОНОВ,
туман агрохизмат уюшмаси раиси

Қишлоқнинг иқтисодий ва меҳнат имкониятларидан самаралироқ фойдаланиш учун ноз-неъмат бунёдкорларига шарт-шароитни муҳайё этиш, турмушларини яхшилаш талаб этилади. Бу ҳақда ҳукуматимиз катта тадбирлар белгилаб, уни изчил амалга ошириб келмоқда. Сўнгги уч-тўрт йил ичида пахтачилик билан бирга бошқа соҳалар ҳам жадал ривожланаяпти. Саноат қишлоқ бўйлаб дадил одимлаяпти. Ҳозирги кунда бизда 12 та тегирмон гуриллаб ишламоқда. Шоли оқлаш цехи ҳам аҳолига беминнат хизмат кўрсатмоқда. Чет эл ишбилармонлари билан алоқа мустаҳкамланмоқда. Америка—Исроил ишбилармон доиралари ёрдамида бир кеча-кундузда тўрт тонна сутни қайта ишлайдиган кичик корхона ишга тушди. Бу ерда ҳозирча беш хил маҳсулот тайёрланмоқда.

Туманнинг яхши фермерлари ҳақида гап кетганида Маҳкам Совурбоев, Абдухолиқ Абдураҳимовлар ҳақида биринчи бўлиб илиқ гаплар айтишади. Иккovлари ҳам олий маълумотли зоотехник. Узоқ йиллар хўжаликларда чорвачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб, яхши мутахассис эканликларини исботлашди. Ишбилармон кишилар мавжуд имкониятларни ишга солиб шахсий фермадаги моллар туёқ сонини кўпайтириб, маҳсулдорлигини оширишга эришмоқдалар.

Ҳар икки фермернинг омади янада юришадиган бўлди. Исроилликлар улар учун компьютерлашган ферма қуриб беришяпти. «Дўстлик» оқсоқоллар кенгаши ҳудудида қад ростлаётган бу ажойиб фермада мосламаларни ўрнатиш ишлари жадал олиб борилаяпти. Демак, келгусида бу ер ўзига хос тажриба мактабига айланади. Бугина эмас, 46-автожамланмада йилига 1 миллион шартли банка консерва маҳсулотлари тайёрланадиган цехни бунёд этиш ниҳоясига етказилаяпти. Соғломлаштириш бассейни қурилаётганлиги кўпчиликни қувонтирди. Буларнинг ҳаммаси Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллигига муносиб совғадир. Республика Вазирлар Маҳкамасининг қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисидаги тарихий қарори туманимиз қиёфасини тубдан ўзгартириб юборади, деҳқон турмуш шароитини яхшилайди. Дастурда айниқса умумтаълим мактаблари ва соғлиқни сақлаш объектларини реконструкция қилиш, кенгайтириш ҳамда қуриш ишларини амалга ошириш юзасидан белгиланган тадбирлар катта аҳамиятга молик. Негаки, худди шу масалада муаммолар йиғилиб қолган. Қишлоқ даволаш пунктлари фаолиятини ташкил этишга оид норматив ҳужжатлар ишлаб чиқилаётганлиги ҳам соҳа кишилари кўп вақтдан буён орзу қилиб келаётган режаларни рўёбга чиқаради. Умуман, бунёдкорлик дастури она қишлоқларимизни янада мафтункор, обод ва кўркам бўлишини таъминлайди!

СЎЛИМ ОРОМГОҲ КЕНГАЙМОҚДА

ҲУСНИЯ СУЛТОНОВА,
шифокор

Дастурда соғлиқни сақлаш муассасаларини таъмирлаш, кенгайтириш, янгиларини қуриш ишларини жадаллаштириш масалаларига алоҳида эътибор берилган. Бу борада бизнинг санаторийимизда ҳам ибратли ишлар амалга ошириляпти. 70 нафар тиббиёт ходими дам олувчилар соғлиғини мустаҳкамлаш, кайфиятларини кўтариш орзусида сидқидил ишлаяпти. Бу ерда эндиликда йилига 2500 киши бемалол яратилган имкониятлардан баҳраманд бўлиши мумкин. Тажрибали шифокорлар ўтказаётган муолажалар кишиларга ғоят манзур бўлаяпти. Санаторий атрофи янада ободонлаштирилди, қўшимча бинолар қурилди. Айниқса тайёрланаётган таомлар хилини кўпайтириш, сифатини яхшилаш юзасидан катта маблағ сарфланди. Хоналарга анвойи гуллар келтирилди. Ўтган йили жами 8 минг сўм даромад олинган бўлса, жорий йилнинг биринчи чорагида бу кўрсаткич 600 минг сўмни ташкил этди. Демак, ишлар юришаяпти.

Кўпчилик таклифига кўра сўлим масканда она-бола дам оладиган махсус хоналар ҳам ташкил этилди. Сўлим ҳаво, зилол сув, мафтункор дов-дарахтлар кишига ҳузур бағишлайди. Айниқса, эрта тонгда табиат бутун гўзаллиги билан намоён бўлади. Баҳри-дилингиз очилиб, вужудингиздан ғубор кўтарилади. Шунинг учун ҳам бу ерда дам олувчилар сони йил сайин кўпайиб бормоқда.

Бош шифокор Э. Пирназаров ташкилотчи, тадбиркор киши. Четдан ёрдам кутмай иқтисодиётни юксалтиришнинг ички имкониятларидан унумли фойдаланаяпти. Масалан, энг чекка майдонда деҳқончилик қилиб пиёз уруғи етиштираяпмиз. Иссиқхонани янада кенгайтирамиз. Кўлда балиқ боқилади. Насиб қилса, ўз ёрдамчи хўжалигимизни ҳам ташкил этамиз. Буларнинг ҳаммаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастурини амалга оширишга хизмат қилади.

Саҳифани тайёрловчи: Мирғиёс ҚАЮМОВ.

АКЦИЯДАН КЕЛГАН ДАРОМАД

. «Андижондонмаҳсулот» давлат ҳиссадорлик уюшмаси бошқаруви раиси Маматисоқ ҒАФУРОВ ҳикоя қилади

— Нон — инсониятнинг буюк кашфиётларидан бири. Бу неъматга халқимизнинг ҳурмати беқиёс чексиз. Авлоддан авлодга ўтиб келаётган бир анъана борки, ноннинг ушоғини ердан олиб кўзимизга суртамиз. Халқимиз юртбошимиз ташаббуси билан мамлакатимизда ғалла мустақиллиги учун бошланган курашни дил-дилдан қабул қилганлигининг боиси ҳам шунда. Уюшмамиз тасарруфидаги бешта корхона ҳамда тўққизта дон қабул қилиш пунктлари жамоалари ўз ишларини ғалла мустақиллиги учун бошланган кураш шарофати ила янгича нигоҳ билан қайта қурмоқдалар.

Уюшмамиз жамоаси бозор муносабатлари шароитида қийинчиликларни изчиллик билан енгиб ўтишга интилмоқда. Андижондаги бош корхона билан бир қаторда Асака ва Қўрғонтепада замонавий технологияга асосланган йирик корхоналар мавжуд. 1995 йили уюшма бўйича хўжаликлар ва фермерлардан 137 минг тоннадан зиёд дон қабул қилиб олинди. Ғалла қайта ишланиб, нон ва нон маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналарга ҳамда аҳолига етказиб бериляпти.

Бозор муносабатлари шароитида уюшмамизда ҳам мулкчиликнинг нодавлат усулларини қарор топтириш тадбирлари кўрилмоқда. Етакчи корхоналарда пайчилик ҳаракати йўлга қўйилди. Хўш, бугунги кунда янги усулда ишлаш одамлар онгида қандай кечаяпти? Биргина бош корхона мисолида оладиган бўлсак, 1995 йил якунига кўра 13 миллион 875 минг сўм фойда кўрилди. Унинг 3 миллион сўми акциядорларнинг умумий йиғилишида ишлаб чиқаришни ривожлантиришга ажратилди. Қолган ўн миллион 875 минг сўм акциядорларга тўланадиган бўлди. Яъни 200 сўмлик битта акция ҳисобига 176 сўмдан даромад тақсимланди.

Бу жамоада ҳиссадорлик жамиятига ўтилгандан кейин биринчи йилнинг ўзида ана шундай даромад олинди. Бош корхонадаги 462 нафар акциядорнинг ҳаммаси йил натижасидан мамнун бўлишди. Бундай хурсандчилик замирида янада унумли ишлашга бўлган интилиш мужассамдир. Ҳар бир кишининг онгида мулкка бўлган эгалик ҳисси шаклланиб бораяпти.

Умуман олганда бош корхонада эркин савдога 18 минг 99 та акция чиқарилганди. Уларнинг ҳаммасини шу корхонада ишлаётган одамлар сотиб олишди. Тўғри, дастлабки пайтда жамоада айримларнинг акция сотиб олишга имконияти йўқлиги маълум бўлиб қолди. Шунда кенгашли тўй тарқамас деган нақлга биноан умумий йиғилиш чақирилиб, имконият йўқларга акция сотиб олиш учун корхона ҳисобидан қарз беришга келишиб олинди. Чунки жамоада барча акциядор бўлсагина ишнинг пировард натижаси учун бўлган масъулият ортади. Корхонада ўн беш йил ва ундан ортиқ вақт давомида меҳнат қилиб, нафақага чиққан ҳамда узоқ йиллардан буён ҳалол ишлаб келаётган кишиларга 1101 та акция имтиёзли берилди.

Шу ўринда акциялар манфаатдорликни ошираётганлигига бир неча мисол келтирайлик. Технолог Тоҳиржон Юсупов ўтган йили икки бор мукофот пули олганди. Ана шу рағбатлантириш пулига ва жамғарган маблағи ҳисобига 26 та акция сотиб олди. Ҳар бир акция ҳисобига 176 сўмдан даромад кўрган Тоҳиржон Юсуповнинг бу янгиликдан кўнгли чоғ. У акциянинг қўшимча даромад манбаи эканлигини бир йилдаёқ сеза олди. Созловчи Қаҳҳоржон Абдуллаев, лаборатория ходими Маҳфузахон Ёқубова каби акциядорлар ҳамкасбдошлари, таниш-билишлари билан мулоқотларида дастлабки пайтда иккиланганликларини таъкидлашиб, мулкчиликнинг янги шакли жуда яхши эканлигини завқ-шавқ билан гапириб бермоқдалар. Ҳа, бу ердаги ҳар бир ишловчи акция бирни икки қилишини амалда кўрди.

Олдинлари бу корхонада ишлаб чиқаришни ривожлантиришга ҳеч қачон 3 миллион сўм ажратилмаган эди. Энди бу маблағга янги технология ускуналари сотиб олинади. Демак, бу билан ишлар янада юришиб кетади. Умуман олганда уюшмамизнинг барча корхоналарида акцияга нисбатан ишонч тобора ортиб бораяпти. Италия технологияси асосида макарон ишлаб чиқарувчи қўшма корхона барпо этилмоқда. Бино тахт, ҳадемай технологик жиҳозлар ўрнатила бошланади. Мустақиллигимизнинг беш йиллигига муносиб туҳфа сифатида андижонликларга қадоқланган макаронларни тақдим этишни кўзлаяпмиз.

Уюшмамиз таркибидаги «Ризқ» ҳиссадорлик жамияти нон ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш билан бир қаторда унинг сифатини яхшилашга эътиборни қаратмоқда. Андижон шаҳрининг ўзида Германия технологиясида нон ишлаб чиқарувчи бир неча муъжаз цехлар ташкил этилди. «Винклер» фирмасининг бу технологияси бўрсилдоқ нон тайёрлаш имконини бермоқда. Шу йилнинг ўзида яна тўрт жойда бундай цех маҳсулот бера бошлайди. Бу билан янги иш жойлари ҳам юзага келаётганлиги қувончлидир.

Яқинда «Ўздонмаҳсулот» давлат ҳиссадорлик корпорацияси Фарғона водийсидаги турдош корхоналар ўртасида сифатли нон тайёрлаш бўйича танлов ўтказди. Бу танловда андижонлик қўли гул новвойларимиз пешқадам бўлишиб, республика беллашувида қатнашишга йўлланма олдилар. Бу мисолларни бежиз келтираётганимиз йўқ. Ҳар бир янгиликни ишлаб чиқаришга далиллик билан жорий этишга иштиёқ кучайиб бораётган экан, шубҳасиз бунда мулкка эгалик ҳиссининг ортиб бораётганлиги яққолроқ намоён бўлади.

Ҳадемай ғалла ўрим-йиғим мавсуми бошланади. Андижонда шундай бир ажойиб анъана бор: ҳосил саранжомланаётган тиғиз паллада хом ашёни қайта ишловчи корхоналар билан хўжаликлар ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорлик кенг йўлга қўйилади. Бундан кўзланган мақсад икки томоннинг ҳам иши юришсин.

Ўтган хўжалик йилида 52 минг гектар ердаги бошоқли ғалла саранжомланганди. Бу мавсумда шундай майдонлар 80 минг гектарга етди. Ғалла қабул қилиш пунктларининг ходимлари ишни ана шу ўсиш миқёсидан келиб чиққан ҳолда олиб бормоқдалар. Жойлардаги барча дон қабул қилиш пунктларида тайёргарлик ишлари ўтган кузданоқ бошлаб юборилганди. Жумладан, Қўрғонтепа ва Асака дон қабул қилиш пунктларида 10 минг тонна ғаллани сақлайдиган айвонлар қурилди. Жалолқудуқда механизациялашган юклаш-тушириш линияси созланди. Ҳамкорлик асосида Россиядан 10 дона «КШП» маркали юклагичлар олиб келинди. Тош-тарозилар, лаборатория асбоб-анжомлари давлат синовидан ўтказиб қўйилди. Бир сўз билан айтганда 177,5 минг тоннадан зиёд ғаллани узлуксиз қабул қилиб олиш учун шароит яратилди. Вилоят ҳокимлиги томонидан ташкил этилган ишчи гуруҳи тайёргарликни синчиклаб назоратдан ўтказиб, яхши баҳолади.

Президентимиз И. А. Каримов қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи тармоқларни вужудга келтириш зарурлигини бир неча марта алоҳида таъкидладилар. Икки йилдан буён уюшмамизда аҳоли томорқасида етиштирилган ғалла қабул қилиниб, ун тайёрлаб бериш борасида яхши тажриба қўлланилмоқда. Бу мавсумда эса тайёрловчиларимиз хизмат кўрсатишнинг янги турларини қўллайдилар. Уюшма қошида хўжаликларга хизмат кўрсатиш учун комбайн парки вужудга келтирилмоқда. Ҳозиргача 10 та «Енисей»маркали комбайн олиб келинди. Ҳадемай яна 6 таси етиб келади. Бундан хабардор бўлган фермерлар уюшманинг жойлардаги бўлинмаларига буюртмалар бера бошладилар. Бундан ташқари ғалла ўрим-йиғими жадал ташкил этилишини кўзлаб 160 та юқори қувватли аккумуляторлар олиб келинди.

Корхоналаримиз фаолиятига иқтисодий жиҳатдан ёндошадиган бўлсак, моддий манфаатдорлик яхши йўлга қўйилганлиги барча ютуқлар негизи бўлаётганлигига ишонч ҳосил қилинади. Уюшманинг ёрдамчи хўжалиги ҳам мулкчиликнинг янги шаклига мувофиқ равишда ривожлантирилаяпти. Бу ерда 450 бош қорамол, 200 бош қўй боқилмоқда. 50 гектар ердан унумли фойдаланиш тадбирлари кўриляптики булардан барча тенг манфаат кўриши диққат марказида турибди. Мана шундай муносабат эса пировард натижада барчани янада унумли ва сифатли ишлашга ундайверади. Дастлабки пайтда акция сотиб олишга иккиланган одам ҳозир қўшимча равишда харид қилишга интилаётганлиги эртанги кунга ишончининг ортаётганлигидан далолатдир.

Суҳбатдошлар:
С. САЙДАЛИЕВ,
Қ. АСҚАРОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбирлари.

Ризқ-рўз сарчашмаси

Фасллар сарвари — баҳор чорвадорларни яна бир бор имтиҳондан ўтказди. Масъулиятли палла — қўзилатиш мавсумини муваффақиятли якунлаган яйлов дарғалари шу кунларда ўз отарларидаги қўй-қўзиларни янада яйратиб боқиш мақсадида ўт-ўланларга бой қир-адир ва тоғ этакларини макон тутмоқдалар. Термиз туманидаги «Янгиариқ» жамоа хўжалиги қўйчивонлари ёз мавсумини Боботоғ этакларида ўтказишга аҳд қилишди. Сабаби бу ерда қўй-қўзилар яйрайди, этига-эт қўшилади. Чунки Боботоғ кенгликларида табиий ўт-ўланлар мўл, чорвани яйратиб боқиш учун шароит етарли.

— Кўкламги мавсумда отарларимизга отарлар қўшилди, — дейди хўжалик бош чўпони Ўктам Усмонов. — Хўжалигимиз бўйича совлиқлардан 4 минг 800 қўзи олинди. Шунинг 3 минг бошдан зиёди ўстиришга қолдирилди. Улар дуркун ва соғлом ўстирилмоқда.

СУРАТДА: илғор чўпон Ў. Усмонов яйловда. И. ХЎЖАЕВ олган сурат (ЎзА).

Такрорий экиндан — юқори ҳосил олиш омили

Ғалла йиғиштириб олингандан кейин суғориладиган ерлардан самарали фойдаланиш мақсадида такрорий экинлар экиб, юқори ҳосил олиш имконияти тажрибада исботланган.

Ўтмишга назар солсак сувли ерларда буғдой ва арпа ўрнида донли экинлардан шоли, маккажўхори, оқ жўхори, шунингдек, сабзавот, картошка, дуккакли ўсимликлар, хашаки экинлар, ҳатто пахта етиштириб келингани маълум.

Кейинги йилларда кўплаб хўжаликларда катта-катта майдонларда маккажўхорини дон ва кўк поя учун экиб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Чиноз туманидаги Навоий номли жамоа хўжалигида тезпишар маккажўхори дурагайи такрорий экин сифатида ўстирилиб, гектаридан 35 центнердан дон олинди. Ўзбекистон механизация ва электрлаштириш илмий тадқиқот институтининг марказий тажриба хўжалигида ғалладан кейин 40 гектар майдонга «Эртаги-90» маккажўхоридан гектаридан 211 центнердан сўтали кўк поя етиштирилди.

Бу йил ғалладан бўшаган асосий майдонларга дон ва кўк поя учун маккажўхори экиш мўлжалланмоқда. Шунинг ҳисобига чорва озуқасига бўлган талаб қондирилиши кўзда тутилмоқда. Маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш учун такрорий экинларга ажратилган ерларни аниқлаб, ғалласини тезроқ йиғиштириб олиш, ерни экишга сифатли тайёрлаш, юқори ҳосилли, тезпишар дурагай навлар уруғларини қулай муддатларда қадаш, тупроқнинг ўз намига ундириб олиш даркор. Шунингдек, экинларни минерал ўғитлар билан етарли озиқлантириш, агротехник тадбирлар вақтида ўтказилса, суғорилса, кўзланган мақсадга эришилади.

Маълумки, бошоқли ғалланинг пишиш даври бу йил бироз кечикмоқда. Бу ҳол маккажўхори экишни қисқа муддатларда ўтказишни талаб этади. Ғаллани эртароқ йиғиштириш мақсадида донни мум пишиш даврида алоҳида-алоҳида усулда жаткалар билан ўриш керак. Кейин ғарамчалар қилиб 2-3 кун ўтгач, комбайнлар ёрдамида ёки алоҳида хирмонларга келтириб янчилганда далалар бир ҳафта эрта бўшайди.

Ерга ишлов бериш тупроқ шароитига қараб ўтказилиши даркор. Биринчи жараёнда пайкаллар бўшагандан кейин пешма-пеш 20-22 см чуқурликка ҳайдалади, оғир бороналар билан қўшимча ишлов бериб, текисланиб, тайёрланган, нами сақланган тупроққа экилган маккажўхори тез униб чиқади. Иккинчи усул — ғаллазорлардан бўшаган майдонларни ҳайдамасдан саёз ва енгил ишлов бериб тупроқни экишга тайёрлаш ҳам яхши натижа беради. Бунда культиватор, плоскорезлар ва бошқа техника воситалари ёрдамида тупроқ 14-16 см чуқурликда юмшатилиб, текислангач, уруғлик заминга қадалади. Тупроқ бу усулда тайёрланганда нам яхши сақланади. Шу боис уруғ ернинг ўз намига униб чиқади ва тўлиқ кўчат таъминланади.

Шуни таъкидлаш керакки, такрорий маккажўхори донининг пишиши учун, уруғ униб чиққандан кейин камида 100-110 кун вегетация даври талаб этилади ҳамда етарли, самарали иссиқликни олади. Мана шуларни ҳисобга олган ҳолда такрорий маккажўхори экишни марказий вилоятларда узоғи билан июль ойининг иккинчи ўн кунлигида тугаллаш зарур. Дон етиштириш учун маккажўхорини районлашган «Эртапишар», «Ўзбекистон 306МВ», «Эртаги-90» ва четдан келтирилган бошқа дурагайларни биринчи бўғинли, юқори синфли уруғликларни экиш тавсия этилади. Уруғлик миқдори гектарига 22-25 кг миқдорида 4-5 см чуқурликда жойлаштирилади.

Дон учун етиштириладиган маккажўхорида ниҳоллар сони гектарига 65-70 мингта бўлиши мақсадга мувофиқдир. Экиш билан бирга ёввойи ўтларга қарши тавсияда кўрсатилган гербицидлардан фойдаланиш ҳам яхши натижа беради. Маккажўхорининг маҳаллий ва минерал ўғитларга талабчанлигини ҳисобга олиб, ривожланиш даврида 4-5 ва 8-10 та барг чиқарганда озиқлантирилса, юқори ҳосил олинади. Минерал ўғитларнинг миқдори гектарига азот — 140-150 кг, фосфор 60-70 кг ва калий 50-60 кг соф ҳолида озиқлантирилади. Озиқлантирилиши биланоқ нормада суғорилишини таъминлаш зарур. Маккажўхори гуллаш ва ҳосил тўплаш даврида ҳаво қуруқ ва иссиқ бўлади. Шу даврда яхши чангланиши учун намлик миқдори 80 фоиздан кам бўлиши жоиз. Алоҳида микроиқлим ташкил қилиш учун экинни тез-тез суғориб туриш зарур. Маккажўхори ўстирилаётган далаларда шу пайтда айниқса ёввойи ўтлар кўпаяди. Уларни кечиктирмай ўтоқ қилган маъқул.

Маккажўхори кўк пояси етиштиришда дон учун қабул қилинган технология ва тавсияномалар асосида парвариш олиб борилади. Бунда кечпишар БЦ-6661, «Ватан», ДПГ-70 ва бошқа дурагайлар билан бирга «Ўзбекистон кремнийи» ҳамда бошқа районлашган навларни ҳам экса бўлади. Экиш миқдори дон учун белгиланганга нисбатан 10 фоиз кўпайтирилади. Ниҳоллар ҳам шу миқдордан ортиқ бўлади. Такрорий маккажўхори шу усулда етиштирилганда, сўтаси тўлиқ, мум пишишида оқсил ва бошқа керакли моддаларга бой бўлади. Тавсия этилаётган усулларда етиштирилса, гектаридан камида 40-50 центнердан дон, 250-300 центнердан сўтали кўк поя олиш мумкин.

Ғафур ОТАБОЕВ,
ЎзҚХФА илмий котиби.

ХАРИДОРГИР ТОЛА

Янгийўл пахта тозалаш заводининг 500 кишилик меҳнат жамоаси ўтган йили қабул қилиб олинган хом ашёни нестнобуд қилмасдан қайта ишлаш жараёнини имкон қадар тез ва соз ниҳоясига етказиш учун астойдил тер тўкмоқда. 1995 йили қад ростлаган 26,6 миннг тонналик улкан оқ олтин хирмонининг таги кўриниб қолди. Эрта-индин хом ашё ҳам тугайди. Олдинда эса навбатдаги тадбирлар мажмуи жамоанинг қўли бўшашини кутиб турибди. Пахта пунктларини 1996 йилги ҳосилни қабул қилиб олиш ва сақлашга тайёрлаш, ишлаб чиқариш цехларидаги агрегат ва ускуналарни кўздан кечириб чиқиш, созлаб мавсумга ҳозирлаш ишчилар, инженер-техник ходимлар олдида ижросини кутиб турган юмушлардан айримлари холос.

Пахта тозалаш саноати корхоналари учун ҳам асосий мезон пировард натижадир. Хом ашёдан ажратиб олинган тола, линт, чигит миқдори ва сифатига қараб меҳнат жамоаси фаолиятига баҳо қўйиш мумкин. 1996 йилнинг дастлабки тўрт ойида янгийўлликлар режадаги 3485 тонна ўрнига 3559 тонна тола ишлаб чиқаришди. 280 ўрнига 292 тонна линт ажратиб олинди. Хом ашёни қайта ишлашдан ҳосил бўлган чигит ҳажми 6520 тоннадан ошди ёки режа 101,1 фоиз қилиб бажарилди. Ҳар тонна пахта 1,3 фоиз сифатли тола берди. Ўтган йилнинг шу даври билан таққослаганда хом ашёни қайта ишлашнинг ўсиш суръатлари 129 фоизни ташкил қилди. Корхонанинг ҳар бир инженер-техник ходими самарадорликни оширишга муносиб улуш қўшмоқда.

— Корхонамиз тамғаси билан чиқаётган тола тойларининг харидори бутун Европа мамлакатларидир, — дейди биз билан суҳбатда бош инженер Беҳзод Абдусаломович Турсунов. — Маҳсулотимиз энг ривожланган мамлакатларга манзур бўлмоқда. Демак, унинг сифати яхши. Акс ҳолда ҳар қандай маҳсулот сифатига ўта талабчан европаликлар юз-хотир қилиб ўтирмасдан эътирознома ёзишган бўлардилар...

Корхона ҳовлисида узоқ Европа мамлакатларига тегишли оғир юк ташувчи вагондек узун автомашиналарга тола ортилмоқда. Шу кунгача Германияга 300, Польша мамлакатига 250, Италияга 250, Швейцарияга 200, Бельгияга 150, Англияга 150, Венгрияга 100 тонна тола ортиб жўнатилган.

Корхона жамоаси пахта хом ашёсининг бир мисқолини ҳам нест-нобуд қилмасдан қайта ишлаб яхшигина даромад қилаяпти. Ўтган йили 1.210 минг сўм фойда олинганди. Бу йилги режа ҳам ундан кам бўлмайди. Корхона маъмурияти ва касаба уюшмаси ўзаро келишиб тузилган шартномага кўра ишлаб чиқаришни ривожлантириш билан бирга ишчи-хизматчиларга салмоқли маош тўлашади, уларнинг унумли ишлашига, саломатлигини мустаҳкамлашига қулай шароит яратиб беріляпти. Одамларнинг турар-жой ва маиший аҳволини яхшилаш масаласи ҳамиша диққат марказида. Ўтган йили олинган соф фойда ҳисобидан иккита 48 квартирали уй тикланди. Яқинда уларга оилалар кўчиб ўтишди. Корхона ҳудудидаги дўконга қишлоқ хўжалик маҳсулотларини келтириб, арзон баҳоларга сотиш мунтазам йўлга қўйилган. Ишчилар ойига икки марта тиббий кўрикдан ўтадилар. Уларнинг 150 нафар жажжи фарзандлари болалар боғчасида тарбияланмоқда. Мактаб ўқувчилари эса сўлим оромгоҳларга жўнатилмоқда. Корхона ихтиёрида 2 та дам олиш зонаси ишлаб турибди. Уларнинг бири Сирдарё соҳилида жойлашган. Юксак даражада ташкил этилган маданий-маиший хизмат, ижтимоий ҳимоя, яхши ҳордиқ ишчи-хизматчиларни кўтаринки кайфият билан самарали меҳнат қилишга, жаҳон бозорида харидорга манзур бўладиган сифатли тола ишлаб чиқаришга илҳомлантирмоқда.

Баҳром ҚАҲҲОРОВ.
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

УВОЛИ КИМНИНГ БЎЙНИДА?

Мамлакатимизда иқтисодий ислоҳотлар босқичма-босқич амалга ошмоқда, мулкчиликнинг турли шакллари таркиб топаётир. Бозор шароити одамларда мулкка бўлган муносабатни ўзгартирди. Чунки у хоҳ хусусий, хоҳ жамоанинг мулки бўлсин барининг ўз эгаси бор. Кўпнинг мулкига бепарво бўлиш, уни увол қилиш, совуриш кечирилмас жиноятдир.

Минг афсуски, баъзан ислоҳот талабини англаб етмаётган раҳбар ва мутахассислар ҳали ҳам учрайди. Улар гўё илгаригидек ҳаммаси шундай давом этаверади деб ўйлашади. Кетса мендан кетибдими дея жамоа, эл-юрт мулкига юраклари ачишмайди. Масъулият, диёнат, жавобгарлик тушунчалари улар учун бегона.

Сирдарё туманидаги Жуман Маманов номли жамоа хўжалиги қорамолчилик фермасига кирган одам қаровсиз қолдирилган, хароба молхонага келгандек ҳис этади, ўзини. Кираверишдаги супада ўтирган икки йигитдан бошқа ҳеч ким йўқ. Дарвоза ёнидаги махсус чуқурлик қуп-қуруқ. Аслида унда трактор ғилдиракларини дезинфекцияловчи дори қўшилган сув бўлиши керак.

Мазмунан яқин орада бу ердан на раис, на бошқа бирон мутасадди келиб хабар олмаган.

Туман ҳокимининг муовини Бахтиёр Умматқулов ҳамроҳлигида ферма айланамиз. Молхоналар бўм-бўш тозалаб қўйилмаган. Баҳор ўтиб ёз бошланган бўлса-да, моллар очиқда сақланадиган жойдаги уйилган гўнгтепалар чор-атрофида дайдиб юрибди. Жониворларнинг кўпи қари, ориқ. Айни емиш мўл бўладиган паллада охурлар бўм-бўш. Молларга эрталаб ем берилганми-йўқми номаълум. Уларнинг очиққани шундай билиниб турибди. Ферма мудири эса хотиржам.

— Қанча бош қорамол бор?

— 170 бош, — деди ферма мудири Ашırбек Мавлонов. — Шундан 147 боши сигир. Йил бошида 299 бош эди. Ориқлари, касалга чалинганларини гўштга топшириб юбордик. Қолгани шулар.

99 бош мол касалга чалиниб, ориқлаган. Улар сўйишдан бошқа илож қолмаган. Гўштга топширилган қорамолларнинг аксарияти бузоқлар бўлган. Парваришлашнинг иложи топилмаган. Ҳўш, бунга нима сабаб? Наҳотки, тармоқ шу ҳолга келгунича раҳбарлар лоқайд тураверишди? Ёки эрта-индин ферма сотилади, бизга нима ғам, деб юраверишганми? Эҳтимол, ферма ўз эгасини топгунича кимлардир шахсий манфаатини устун қўйгандир, фурсатдан фойдаланиб қолгандир.

Бундай дейишимиз боиси гўштга топширилганидан ташқари 40 бош жонивор мажбурий сўйилган. Ҳар бир молнинг ўртача тирик вазни 235 килограммни ташкил этган.

— Бир кунда бир сигирга қанча озуқа бирлиги едириляпти? — сўрадик ферма мудиридан. — Озуқа таркиби нималардан иборат?

— Тўққиз тонна едираяпмиз.

Тўққиз тонна ,нима? Ана, чорвадор-мутахассиснинг жавоби. Жонивор озуқаси ҳақида тушунчага эга бўлмаган мудирдан яна нима кутиш мумкин. Раис-чи, у қаёққа қараяпти. Бутун хўжаликка, жумладан фермага ҳам биринчи жавобгар шахс ўзи-ку! Чорвадан кундан-кун барака кетиши нега безовта қилмайди уларни?

— Раҳбар бўлиб келганимга энди саккиз ой тўлди, — дейди Жуман Маманов номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Жамолиддин Исроилов. — Қишловга жуда оз емиш жамғарилган экан. Қаҳратон кунлари озуқадан жуда қийналдик.

Хўп яхши, у киши келганига саккиз ой бўлибди. Қишловга ҳозирлик кўришда иштирок этмаган. Октябрь ойида озуқа экинлари асосан ўриб-йиғиб олинади. Лекин нима учун қишдаёқ баҳорнинг ташвишини қилмади? Имкониятларни қидириб, кўк ўт ғамлашни ўйламади. Мана, бепарволик оқибати.

Шунинг учун ҳам соғилаётган 70 бош сигирдан бир кунда 230—240 килограммдан сут олинаяпти, холос. Бу ҳар бош сигирга 3,3—3,4 килограммдан маҳсулот тўғри келади, дегани.

Жонивор фойдали, витаминларга бой хушхўр емишни тўйиб ейдиган фаслда бу кўрсаткични қандай баҳолаш мумкин?! Устига-устак сигирларнинг ярмидан кўпи — 77 боши соғилмайди.

Кишини ниҳоятда ачинтирадиган томони шундаки, бу ерда айнан бизнинг иқлимга мослашган, Ўзбекистонда саноқли бўлган Бушуев зотли қорамоллар парваришланади. Ахир бу насл яратилгунга қадар неча ўн йиллар ўтган эди. Наҳотки, шунча меҳнат, изланиш икки-уч йилда йўққа чиқарилса? Хўжаликда тармоққа масъул кишилар бунинг уволидан қўрқишмайдими?

Ферма мудири Ашırбек Мавлонов асли касби асеменатор бўлса-да, насчилик ишларини ўз ҳолига ташлаб қўйган. Натижада бузоқ олиш камайган, 26 бош ғунажин қисир қолган. Шу кетишда чорва ривожланадими?

Ниҳоят, ферма кимошди савдосига қўйилибди. Хўп, бир тадбиркор уни олар, иложини топиб, қийинчиликларни енгса, чорвани тартибга келтирар. Аммо унгача қанча вақт ўтади. Деҳқончиликда хатони тузатишга бир йил, чорвага ўн йил керак деган гап бежиз айтилмаган. Чорвада битта молни йўқотиш осон,аммо унинг ўрнини тўлдириш жуда қийин.

Хуллас, муаммолар талайгина. Кетган сарф-харажатлар, йўқотилган моллар эса ундан ҳам кўп. Улардан хўжалик раҳбарлари, бошқа мутасаддилар фермани ким ошди савдосида сотиб кутулишмоқчи кўринади. Аммо уволи-чи? Уволига қолишдан қўрқишмайдими?!

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ХЎЖАЛИКДА КИЧИК КОРХОНА

Қўшработ туманидаги Очил Қодиров номли ижара хўжалигида тери ошлайдиган кичик корхона ишга тушди. Унинг қуввати ҳафтасига уч минг дона қоракўл, 300 та қўй ва эчки терисига ишлов беришга етади. Йил давомида эса тумандаги бешта хўжалик ва у ерда истиқомат қиладиган аҳолининг барча турдаги териларини ошлаш мумкин бўлади. Айни пайтда кичик корхона тўла қувват билан ишлаб, у ерда 20 нафар киши меҳнат қилмоқда.

— Корхонани ишга тушириш учун икки миллион сўм сарфланди, — дейди ижара хўжалиги раҳбари Исомиддин Дўстмуродов. — Маблағни республика «Бизнес-фонд»и вилоят бўлими ажратди. Саноат корхонасини ишга туширишда район ҳокимлигининг ёрдами катта бўлди. Уни ишга туширишда иштирок этган тадбиркорлар ва ишчилар учун барча шарт-шароит яратилди. Шу боис у қисқа фурсатда бунёд этилиб, фойдаланишга топширилди. Корхона тўла қувват билан ишласа, хўжаликка йилига ярим миллион сўм соф фойда келтиради.

Кейинчалик бу ерда мол терисини ошлашни йўлга қўйиш ҳам мўлжалланмоқда. Келгусида хўжаликда имкони бўлса барча чорва маҳсулотларини қайта ишлаш режалаштирилаяпти. Ҳозир жун титадиган кичик корхона қуриш устида иш олиб борилмоқда. Корхона учун эски омборнинг биноси ажратилди. Ҳозир зарур дастгоҳлар келтирилмоқда. Агар кичик саноат корхонаси ишга тушса, ҳар йили хўжаликда етиштириладиган 20 тонна жунни қайта ишлаб, калава ҳолига келтириш имконияти туғилади.

Ҳ. КАРИМОВ.

ТОШДАГИ ТИЛСИМ

Инсонлар тарихи тошлар тарихи билан чамбарчас боғлангандир. Чунки ибтидоий ота-боболаримиз бир неча юз минг йиллар олдин турли тоғ жинслари ва минераллардан фойдаланишни билганлар. Шу боисдан мустаҳкам ва нурамайдиган тошлар, турли маъдан буюмлар ва сопол идишлар ўтмишда яшаган халқларнинг ақл-идроки, маданияти ва ижтимоий тарихидан яққол далилдир.

Ҳар хил тошлар инсонларнинг турли соҳадаги фаолиятларида кенг қўлланилиб келинган. Ибтидоий жамиятда тош аввало уй-рўзғор буюмларини тайёрлашда қолаверса, ҳунармандчилик, овчилик ва баликчиликда ишлатилган. Бундан ташқари ундан бел, қирғич, хасткаш, тош-тегирмон, пичоқ ва болтасимон асбоблар, ўқ-ёйлар, бигизлар, балиқ турларини чўктириш учун оғирлик ясашга фойдаланганлар. Қадим замонларда тошлар пул ўрнида ҳам ишлатилган. Масалан, Хитойда магматик тоғ жинсининг бўлакчалари пул ўрнига хизмат қилган. Ҳозир ҳам айрим Африка давлатларида туз, барнео оролида агат бўлаклари, Новие Гибриди-да мармардан ясалган узуклар бозор алмашувида пул ўрнида ишлатилмоқда. Тинч океанидаги Ян оролида оҳактошнинг бир тури ҳисобланган диаметри 5 метрга етадиган дисксимон «Фе» даб аталувчи пуллардан фойдаланишади. Булардан ташқари турли хил тошлар қурилишда, ҳайкалтарошликда ва саноатда кенг қўлланилган. Аввало тошлар табиий ҳолатда уй-жой қуришга ишлатилган бўлса, қадим Мисрда тошкесар усталар Фараъон пирамидаларини оҳактошларни кесиб, тарошлаб, силлиқлаб, бирини устига иккинчисини қўйганларида улар орасига пичоқ тиғи ҳам кирмайдиган даражада бўлган. Бу ҳозирги кунда ҳам ҳайратланарли ҳақиқат. Оҳактошлардан баландлиги 20 метр бўлган иморат олди устунларини кўтаришган. Сўнг шоҳ саройлари ва боёнларнинг уй олдилари ранглижилоли тошлар билан безатила бошланган. Бора-бора қимматбаҳо тошлар ҳунари — заргарлик пайдо бўлди. Бу ўз навбатида айрим жилоли тошларни муқаддаслик даражасига кўтарди ва инсонларга тошдаги шифобахшлик хусусиятига ишонч ҳосил қила бошлади. Бу ишонч асосида инсон аста-секин турли тошларни — маржон, тумор, билакузук ва бошқа турларда тақиб юриш одат тусига кириб қолган. Гўё улар ўз хожаларини бевақт касалланишдан, инс-жинсдан ва кўзикишдан сақлар эмиш. Тошлар қаттиқлиги ва уларнинг ўзига хос бетакрор чиройи уларни бебаҳо санъат материалига ҳам айлантирган. Ўз вақтида билакузук кўзлари, агат, оникс, нефрит, сердоликдан ясалган бўлса, ёқа-кўкрак тақинчоқлари агат, лазурит, малахитдан тайёрланган. Ўта қаттиқликка эга бўлган тошдан муҳрлар, эмблемалар, шахс белгилари ишланган. Тошларнинг турли табиий зарбаларга ўта бардошли эканлигини сезган инсонлар улар сатҳида турли тарихий воқеаларни чизиб қолдирганлар. Масалан, Вавилон шоҳи Хаммурапининг пона ёзиш белгилари ёрдамида базальт устунларига ёзилган 282 қонуни бизнинг эрамиздан олдинги XVIII асрдан бошлаб ҳозирги кунга қадар сақланмоқда. Мексиканинг марказидаги Қуёш тоши ёки АЦТЕК календари ҳамон кишиларни ҳайратга солиб келаяпти. Бу 25 тонналик яхлит базальт тошининг диаметри 4 метр атрофида. Бу тошга қараб коинот юлдузларининг ҳаракати, ой ва қуёш тутилиш кунлари, ҳосилнинг йиғиб олиш муҳлатлари жуда катта аниқлик билан ўлчанади ва белгиланади. Кўҳна Хитойда ва Вьетнамда тош пластинкаларидан мусиқа асбоблари ҳам ясалганлиги археологларимизга маълум.

Гоҳо археологик қазилмалар ёрдамида мақбара ва мозорларда топилган тошлар (нефрит) қаердан қазиб олинганлиги жумбоқ бўлиб қолади. Чунки бу тошнинг конлари айрим давлатларда учрамайди. Шунга қарамай, нефритдан ясалган буюмлар кўпчилик мамлакатлардаги ибтидоий инсонлар макони — ғорларда учраб туради. Инсон ҳаётида гиллар ҳам ўзига яраша ўрин эгаллаган. Археологик топилмалар тафсилотига кўра гиллардан ясалган буюмлар етти минг йиллик тарихга гувоҳдир. Жанубий Анатолияда жойлашган Чатал-хюлюк шаҳри ва унинг тор кўчалари, уй ва томлари гилдан ишлаганлиги ёрқин мисолдир. Гилдан ишланган ажойиб уйлар ва сопол идишлар жумҳуриятимиз жанубида ҳам топилган. Инсон маъдан-мисдан қуроллар ясашга ўтишига қарамай, тошдан воз кечмай унинг 124 туридан фойдалангани маълум. Ўтмишда яшаган аждодларимиз тоғ қояларига турли-туман суратлар чизиб қолдирганлар. Археологик ёдгорликлар ичида энг қадимий ҳисобланган Мохенжо-Даро ва Хараппо қазилма топилмалари орасида олтин, кумуш, мис, темир ва жездан ишланган буюмлар қатори турли жилоли тошлар — аметист, амозонит, лазурит, яшмадан тайёрланган буюмлар ҳам бўлган. Улар ойна ишлаб чиқаришга ҳам муваффақ бўлганлар.

Замонлар ўтиши билан турли қимматбаҳо тошлар — феруза, гавҳар ва марваридлардан зебизийнат сифатида фойдаланиш, гранит, базальт, мармардан буюк архитектура бунёд этиш ривож топди. Масалан, Рим императорларидан Калигулнинг хотини Лоллия Паулинанинг марварид ва қимматбаҳо тошлардан иборат кундалик тақинчоғи 6 миллион олтин сўмидан юқори бўлган.

Кавказда нефритдан ясалган турли предметлар кўплаб топилган. Бундай кашфиётларга Кабардала ва Пятигорьяда топилган тош болталар ҳам киритилган. Бу кашфиётлар тўғри бўлса гўё улар.Кавказни Сибирь билан қадимда савдо алоқалари бўлганлигидан гувоҳлик бериши мумкин. Чунки Кавказда нефрит тоши бўлмаган ва у ҳозирда ҳам йўқ. Лекин бу тошнинг Шарқий Осиёда қадимдан борлиги маълум. Геологлар текширишига кўра, у тош болталар нефритдан эмас, балки Кавказнинг ўзида кўплаб учрайдиган змеевикдан ишланган эканлиги аниқланди.

Кўҳна Мисрдаги беш минг йиллик мозорлар (Абке) қазилганда уларнинг ичида турли хил минераллар ва тоғ жинслари топилганки, улар ўзига хос минераллар музейи вазифасини ўташи мумкин. Археологик топилмалардаги турли қимматбаҳо тошлар ва тоғ жинслари ҳамда сопол бўлакларини минералогик жиҳатдан ўрганишнинг, айрим фойдали қазилмаларни излаб топишда биринчи даракчи эканлигини асло унутмаслик керак. Масалан, Ўзбекистондаги кўпгина конларни, айниқса, олтин, мис, кумуш ва симоб конларини текширганларида геологлар у жойларда эскириб, гоҳо ўпирилиб кетган турли унгурлар, чуқур қудуқлар ва ғорсимон бўшлиқлар, кишан парчалари, ҳар хил чироқлар, чўкичлар ва бошқаларни тез-тез учратиб турганлар. Сўнгра улар кетидан ич атрофи мустаҳкамланган ҳақиқий шурафлар, штольнилар ҳам топилди. Ана шундай Оҳангарон водийсидаги олтинга қазилган қадимий шурафнинг чуқурлиги 250 метрдан ошади. Марказий Қизилқумда ҳам олтин ва ферузага қазилган кўҳна унгурлар ва чуқурликлар сон-саноқсиз. Шулар қатори мис, кумуш ва олтингугурт эритиб олинган ўчоғлар қолдиғи ҳам бисёр. Шулардан бирининг топилиши Сурхон воҳасида жумҳуриятимизда заҳираси бўйича иккинчи Олмалиқ ҳисобланган янги мис кони кашф этилди. Ўзбекистонда рудали конлар билимдони, академик Иброҳим Ҳамробоевнинг уқтиришича, республикамизда ҳозирги кунгача топилган рудали конларнинг кўпчилиги аждодларимиз қазиб олган жойлардаги излар ёрдамида кашф этилган. Бу ҳолат ўз навбатида қадимий тоғ қазувчи авлодларимизнинг юқори даражадаги кузатувчанлиги ва маҳоратидан далолатдир. Ўша даврларда аста-секин тараққий этган кончилик ишлари Ўрта Осиёни ёндириб вайрон этиб босиб олган чингизхонлар даврига келиб сусайди ва тўхтаб қолди. У кончилар хотираси сифатида бизга мерос бўлиб, айрим қишлоқлар, дарёлар ва тоғлар номида ўз аксини топди. Масалан Оҳангарон, Зарафшон, Лаққан, Мискон, Олтинтоғ, Сариғтоғ, Қорамозор, Кўҳи-сим ана шулар жумласидандир.

Мирмажид ЗОКИРОВ,
геология ва минералогия фанлари доктори.

Нон неъматларнинг шоҳи саналиши билан бирга юрт фаровонлиги, Ватан тинчлиги ва истиқлолининг кафолати ҳам ҳисобланади. Буни қалбдан ҳис қилган Қаршинон очиқ ҳиссадорлик жамиятига қарашли Касби иссиқ нон цехи новвойлари эл талаб -эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Цехда бурсилдоқ оби нону буханка нонлар, булочка, турли хил пирожний ва тортлар, дазатли печеньелар тайёрланмоқда ва меҳнаткаш халқ дастурхонига тортиқ этилмоқда.

СУРАТДА: иссиқ нон цехи бошлиғи Қулдош Тураев хизмат кўрсатмоқда.

Б. ИСМОИЛОВ олган сурат.

Донолар бисотидан

ТАБИБ АСЛИ КИМ?

Бир беморга табиб деди: «Сен гўшт ҳам, балиқ ҳам емаслигинг керак». Бемор жавоб қилди: «Бу нарсаларни ейиш имкони бўлса, хасталик нималигини билмасмидим, эҳтимол».

ФАРОМУШ БЕМОР

Бир бемор табибдан ич буруғига қарши дори сўради. Табиб нима малҳам бўлишини айтди. Бемор қалам ва қоғоз олиб, малҳам нималигини такрорлашни илтимос қилди. Табиб малҳам ёнига бошқа бир дорини ҳам қўшди. Бемор таажжубланди: «Дастлаб сен дорини тилга олганинг йўқ эди-ку!» «Тўғри, — деди табиб, — чунки у пайти сенинг фаромушхотирлигингни билмас эдим!»

ТОПҚИРЛИК

Бир табиб оғир хасталаниб ётган шаҳзодани кўргани келди. Шаҳзоданинг танасида касаллик аломатларини топмагач, ишқ — муҳаббатга оид воқеалардан сўз очди ва беморнинг томир уриши тезлашганини пайқади. Табиб шаҳзода ҳовлидан ташқарида заифалар билан мулоқотда бўлган-бўлмаганлигини суриштирди. Хизматкорлар унинг ҳеч ёққа чиқмаганлигини айтишди. Табиб деди: «Саройдаги барча заифалар шаҳзода олдидан бирма-бир ўтсинлар».

Шундай қилишди. Хизматкор қизлардан бири шаҳзодага яқинлашганда унинг томир уриши ва нафас олиши тезлашиб кетди. Табиб гап нимадалигини ҳукмдорга тушунтирди ва хизматкор қиз висолига етган шаҳзода кўп ўтмай мутлақо соғайиб кетди.

МАСЛАҲАТ

Бир табиб деган эди: «Ҳазм бўлмаган овқат энг ёвуз душмандир. Шу боис шошилмасдан ҳазми енгил таомларни еган маъқул».

Шермуҳаммад ЙЎЛДОШ ўғли тайёрлади.

СУЮҒОЁҚ — ЁЙДИ ТАЁҚ

(фельетон)

Ортиқча кайф-сафо, маишат, ичкиликбозлик ва зинокорликнинг азоб-уқубатлари тайин. Қайси эркак саёқ юриб, хаёли аёлига бевафолик этса, қайсики аёл эса жуфти ҳалолига хиёнат қилса, у дунё-бу дунё гуноҳи азимлигини, афсуски, айрим кимсалар тушуниб етмаяптилар. Шайтоннинг сўзига кириб ширин-шакар, мурғак-бегуноҳ гўдакларининг ҳақига хиёнат этиб, оилавий турмушларининг дарз кетишига сабабчи бўлмоқдалар. Энг ачинарлиси, енгил ҳаёт оғушида жиноят йўлига кириб шармандаю шармисорлари чиқмоқда.

Минг йил офтобда қатиқ ялашган дўст-улфатлар орасига ҳам бузуқи «жонон»лар аралашса оқибати фожиа билан тугашини учқўрғонликлар ўз кўзлари билан кўриб, қулоқлари билан эшитдилар. Исмоил Абаков Учқўрғон шаҳрида ота-онаси, оиласи, фарзандлари билан бирга яшаб, туман агросаноат бирлашмасига қарашли «Агропромэнергия» корхонасида механик-таъминотчи бўлиб ишларди. Шу корхонада ишловчи Акрам Ҳамидов, Исоқ Ибрагимов, шунингдек шаҳарнинг Ал-Бухорий кўчасида яшовчи Аъзам Муминов, «Оромгоҳ» ресторанида бош ошпаз бўлиб ишловчи Умаржон Муминов, шу шаҳарда истиқомат қилган (автомобиль ҳалокати оқибатида ҳалок бўлган) Муҳаммад Нуритдинов, туман ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари вазифасида ишлаган Икром Абдурасуловларнинг ораларидан қил ўтмасди. Доимо бирга улфатчилик қилишарди. Ораларига суюғоёқ аёл ораладию, ишларидан барокат, улфатчиликдан файз кетди.

Жўралар арзимаган сабабларни важ қилишиб, тез-тез жанжаллашадиган бўлиб қоладилар. Ўзаро адоват ва низолар кучайиб бораверди. Исмоил Абаков ўзи ишлайдиган корхона яқинида жойлашган Қуғай матлубот жамиятига қарашли 13-сонли савдо дўконида ишловчи Дилором Сиддиқова билан яқин муносабатда бўлиб келарди. Яқинлик шу даражага бориб етдики, у ўз жамоаси билан сотувчи аёлни «Самарқанд—Бухоро—Хоразм» зиёрат сафарига бирга олиб кетди. Сафар давомида Исмоил Абаков билан Дилором Сиддиқова орасида келишмовчилик чиқиб, [illegible] Эътиқоди суст, сўзи бетайин, ўзи Уйинқароқлардан ўзи асрасин. Улар бирга сайрга чиққан пайтда Аъзам Муминов Дилором Муминованинг атрофида гирдикапалак бўлиб, охири кўнглига йўл топди. Дон олишиб юришди. Пинҳона учрашувлар кучайгандан-кучайиб, охир-оқибатда Аъзам Дилоромни ўз никоҳига олди.

Уларнинг жуда яқинлашиб қолганлиги Исмоил Абаковнинг нафратини қўзғатди. Бир куни Дилоромнинг дўконига келган Аъзамни кўриб қолган И. Абаков «Агар яна Дилоромнинг олдига келсанг, иккovингни ҳам ўлдираман» деб дўқ-пўписа қилди.

Аммо Дилором ва Аъзамлар кўнгил ишларини канда қилавермадилар. Оқибатда Дилором ҳомиладор бўлиб қолди. Дарҳақиқат, у турмушидан ажралиб, опасини уйида яшарди. Агар ҳомиласи борлиги «сири» ошкор бўлиб қолса, шарманда бўлиши аниқ эди. «Ошиқ-маъшуқ» вилоят марказидаги шифохонада ҳомилани сунъий равишда олдириб ташладилар. Ойни этак билан ёпиб бўлмаганидай, хушторларнинг қинғир иши ҳам Исмоил Абаковга маълум бўлиб қолди. Хушторидан айрилиб, дарди ичида юрган Исмоил бу нохуш воқеани Дилоромнинг дўкони мудирасига айтиб, қўл остидаги сотувчиларга қаттиқроқ бўлишлигини писанда қилди.

Сичқон сиғмас инига, ғалвир боғлар думига, деб бежиз айтилмаган. Исмоил Абаков Учқўрғон тумани ички ишлар бўлими бошлиғи ўринбосари Икром Абдурасулов билан ҳам яқин дўстона муносабатда эди. Линура Илёсова ички ишлар бўлими бошлиғи ўринбосарининг таниши эди. Бошлиқ ўринбосари Линурага вилоят марказидан уй сотиб олиб бериб, у билан никоҳ ўқитиб, кўнгли хушлаганда «бирга» яшарди. Исмоил Абаков Линурага кўз олайтиради. Оқибатда икки улфат — Исмоил ва Икром ўртасига совуқчилик тушади...

Ундан ташқари Исмоил Абаков Учқўрғон шаҳрида яшовчи ёлғиз аёл Навбаҳор Охуновaникига тез-тез «меҳмон»га бориб турган. Бир неча маротаба у «хонадон»га дўсти Исоқ Иброҳимовни ҳам [illegible] улфатчиликдан кўзи ўйнаб, кўнгил кўчасига киришга мойиллик туғилиши табиий. Шундай ҳам бўлди. Икром Иброҳимов Исмоилнинг «хуштори» Навбаҳор Охуновага яқин «муносабат»да бўлишини таклиф қилади. Орадан ола мушук ўтиб, икки дўст пинҳона душманга айланади.

Автомобил ҳалокатида вафот этган Муҳаммад Нуритдинов, «Агропромэнергия» корхона ишчиси Акрам Ҳамидовлар билан ҳам Исмоил Абаковнинг аёл Муқаддас Қодировани деб кўнгил қоралик рўй беради. Орадаги ади-бади айтишувлар, «нафсоният»ни қитиқлайдиган гап сўзлар жаҳолатга элтади. Исмоил Абаковнинг юқоридаги хатти-ҳаракатлари учун ундан ўч олиш мақсадида Икром Абдурасулов, Умар Муминов, Исоқ Ибрагимов, Аъзам Муминов, Муҳаммад Нуритдинов, касалликдан вафот этган Юрий Захаринлар жиноий тил бириктирадилар. Ўша пайтда туман ички ишлар бўлими бошлиғи ўринбосари Икром Абдурасуловнинг жиноятни яширишга, жиноятчиларни ҳимоя қилишга берган ваъдаси туфайли «ҳамтовоқлар» ишга киришадилар.

Кеч соат 22 лар чамаси. Улар туман нефть маҳсулотларини сақлаш ва таъминлаш корхонаси яқинига келишиб Исмоил Абаковнинг уйига қўнғироқ қилишади. Ўша куни Абаков қўшнисиникида тўйда экан. Дарҳақиқат, Дилором Сиддиқова ҳам бу жиноий гуруҳнинг олдиндан тил бириктирувидан хабардор эди. Дилором тўй бўлаётган хонадондан Исмоилни чақириб чиқади. Уни катта ариқ бўйига алдаб олиб келишиб, темир йўл ортидаги хилват жойда аввал Аъзам Муминов ва Муҳаммад Нуритдиновлар пичоқ билан бир неча марта ўта раҳмсизларча урадилар. Исмоил Абаков ўзини ҳимоя қилиб, уларнинг тажовузидан қўрқиб нефть маҳсулотлари корхонаси ҳовлиси томонга қочади. Бахтга қарши у ерда турган Икром Абдурасулов, Умар Муминов, Юрий Захаринлар уни ушлаб олишиб, ариққа ташлайдилар. И. Абаков ариқдан чиқиб одамларни ёрдамга чақириб-бақириб қочаётганда [illegible] га бир неча марта уриб ўлдиради. Жиноятчилар воқеа жойидан қочиб қоладилар.

Қотиллик содир этилгани ҳақидаги ташвишли хабар вилоят ва туман маъмурий органлари вакилларини оёққа турғазди. Жиноят ташкилотчиси И. Абдурасулов жабрдийда шахсини била туриб танимасликка олди, қотилликда гумон қилиб, ҳеч қандай гуноҳсиз фуқаро Муродилла Парпиевни тўрт кун қонунсиз ички ишлар бўлимининг вақтинча ушлаб туриш ҳибсхонасида қамоқда сақлаб туриб, касби ва виждонига хиёнат қилди. Тезкор тергов ва қидирув ишларини чалғитиб, жиноят изини йўқотишга уринди...

Иш фаолияти давомида у порахўр кимсаларни қонуний жазодан қутилиб қолишига ҳомийлик кўрсатиб ўз касби шаънига доғ туширди. Икром Абдурасулов иш фаолияти давомида ўзи хон — қўланкаси майдон бўлганлар тоифасига кириб қолганди. Фуқаро Маҳмуд Холматовни ҳам баённома тузмай қонунсиз бир кун ички ишлар бўлимининг вақтинча ушлаб туриш ҳибсхонасига қамаб қўйишликка буйруқ берган.

Энг ачинарлиси шундаки, у юқори ҳуқуқ - тартибот органларининг ваколатли вакилларига нисбатан ҳам қонунсиз хатти-ҳаракатлар содир этган. У ҳатто тезкор гуруҳнинг операцияларини ҳам барбод этишгача бориб етди. У Наманган вилоят прокуратурасининг бир гуруҳ вакиллари «Пора» тадбирини ўтказиш учун Учқўрғонга боришганида «Деҳқон бозори» ҳудудида ички ишлар бўлимининг бошқа раҳбарлари билан бирга келиб хизмат ваколатидан очиқдан-очиқ четга чиқди. Хизмат вазифасини бажараётган прокуратуранинг алоҳида муҳим ишлар бўйича катта терговчиси Ҳабибулло Тўрабоев, прокурор-криминалист Азамат Икромов, тергов бўлими терговчиси Содиқ Тўйчибоевлар ўтирган енгил автомобил олдига келиб, автомашина калитини суғуриб олиб уларнинг норозилик билдиришига қа[illegible] олиб борди. Ҳатто Ҳ. Тўрабоевга нисбатан зўрлик ишлатиб, хизмат юзасидан бириктилган пистолетни ўқталиб, мажбурий равишда ички ишлар бўлимига олиб келиб қонунни қўпол бузиб, вазифасини сурбетларча суиистеъмол қилди...

Хуллас, қонун посбони бўлмиш, милиция мундиридаги Икром Абдурасулов ва унинг ҳамтовоқларининг жирканч ҳаракатлари фош этилиб, вилоят суди ўз ҳукмини ўқиди.

Судланувчи Икром Абдурасулов ва Аъзам Муминов 12 йилга, Акрам Ҳамидов, Умар Муминов, Исоқ Иброҳимов 10 йилга озодликдан маҳрум этилдилар. Жиноят иштирокчиси Дилором Сиддиқовани эса 8 йилга озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинди.

Тўғри, бу жиноий ишни очиб ташлаш учун вилоят ҳуқуқ-тартибот ва прокуратура органлари вакиллари бир неча йил тинимсиз ишладилар. Ҳар ким жиноят қилса, эртами-кечми жазо олиши муқаррарлигига кўпчилик иймон келтирди.

Жиноятчиликка қарши кескин кураш яхши натижалар бермоқда. Туман ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг кенг жамоатчилик билан биргаликда олиб борган ишлари натижасида шу йил биринчи чорагида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан жиноятлар миқдори 21,8 фоизга камайди. Оғир ва унча оғир бўлмаган жиноятлар, қотиллик, талончилик, босқинчилик, номусга тегиш, оғир тан жароҳати етказиш, вояга етмаганлар ўртасида жиноят содир этиш кескин камайди.

Умумий назорат тартибида биринчи чоракда 22 та текширув ўтказилиб, 17 та тақдимнома киритилди. 32 нафар фуқаро интизомий жавобгарликка, 13 киши эса маъмурий жавобгарликка тортилди.

Мустақил мамлакатимизда ҳуқуқий давлат сари интилар эканмиз, ким бўлишдан қатъий назар, қонун талабларига амал қилишга барча бирдек масъулдир.

Абдулҳамид ТЎХТАБОЕВ,
Учқўрғон туманлараро прокурори, адлия маслаҳатчиси.

Турфа олам

УЧ ЁШЛИ СУРАТЧИ

Донецклик суратчининг қизи Настя Федоренко бир ярим ёшидаёқ сурат олишни ўрганган эди. У уч ёшида шаҳар кўчаларида кезиб, чиройли, кўркам биноларни, боғ-роғлару хиёбонларни, гўзал қиз-жувонларни, қуйингки гўзал табиат манзараларини суратга олиб, халқаро кўргазмада медаль олишга муваффақ бўлган. У ўз фотокўргазмасини уч ярим ёшида ўтказган.

УЗОҚ КУТИЛГАН ТЎЙ

Литванинг Укмерга шаҳрида узоқ вақт кутилган тўй бўлиб ўтди. [illegible]

ПОЛИЦИЯЧИ МУШУК

АҚШнинг Гранд-Прэйэри шаҳридаги полиция участкасида [illegible]

ТИРИК ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯЛАР

Сув тагида ўз танасидан электр энергиясини ишлаб чиқарадиган жониворлар яшайди. [illegible]

ТАШКИЛОТ

Тошкентдаги омборидан қуйидагиларни сотиб олишни таклиф этади:

— 3,7 кВтдан 55 кВтгача қувватли уч фазали элекродвигателлар;
— 170/40 типидаги консоль — сув насослари;
— 25-50 типидаги масофадан туриб бошқариш қурилмасининг чуян клапанлари;
— дизель электростанцияси;
— ёғочни қайта ишлаш цехи ускуналари;
— колбаса цехи қурилма ва дастгоҳлари;
— 0,25 кубметр сиғимли бетонқоргичлар;
— ЛПС типидаги [illegible];
— АСБ 3х95 35 кВтли кабель;
— 98 фоизли каустик сода;
— брезент қўлқоплар;
— ВР-1 типидаги 55 мм диаметрли симлар.

УШБУ ТАШКИЛОТ ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТИБ ОЛАДИ:

— 75 кВт қувватли электродвигателлар;
— Бухорода ишлаб чиқарилган қат-қат сочиқлар;
— ТПП типидаги кабель.

Мулоқот учун телефон: (3712) 75-85-19.

УСКУНАЛАР СОТИБ ОЛИНГ

Тошкентдаги ташкилот ўз омборида қуйидаги ускуналар, қурилмалар ва мосламаларни сотади:

— ТДМ-317 типидаги пайвандлаш трансформаторлари;
— ОКСТ 67114 типидаги гидравлик пресс;
— 0,8 кВтдан 55 кВтгача қувватли электродвигателлар;
— ВР8/2,2 типидаги компрессорлар;
— 0,25 кубметр сиғимли бетон қоргичлар;
— ВР—1 типидаги 5 мм диаметрли симлар;
— [illegible];
— помидор томати, қуюлтирилган сут, қием ва бошқа маҳсулотларни тайёрлаш учун [illegible];
— сабзавот ва меваларни саралайдиган, ювадиган машиналар;
— алюмин шиналар;
— техник [illegible] натрий гидроокисид (каустик сода);

МАЗКУР ТАШКИЛОТ ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТИБ ОЛАДИ:

— корақул;
— брезент;
— Бухорода ишлаб чиқарилган қат-қат сочиқлар;
— [illegible] симли АВВГ типидаги кабель.

ТЕЛЕФОНЛАР: 45-75-67; 45-75-58.
ФАКС: 45-75-23.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Расулмат ХУСАНОВ, Мирзажон ИСЛОМОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЁЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Миргиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ХОМИЙЛАР: «ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ» УЮШМАСИ
«Ўзқишлоқхўжаликкимё[illegible]» давлат-ширкат компанияси
«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93. Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 36-54-52.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма Г— 0304, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 19.30

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.